

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seurantaa koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

-

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Leppävirran nuorisovaltuusto ei kannata sellaisenaan hallituksen kaavailemaa kuntalain muutosta. Kunnassamme nuorisovaltuusto luetaan vaikuttamistoimielimeksi ja sillä on kaikki samat oikeuden kuin muillakin vaikuttamistoimielimillä. Tehtävänämmä on tehdä aloitteita ja lausuntoja oman toimialueemme sisäisistä asioista. Leppävirralla suoraa aloiteoikeutta ei ole kirjattu tai evätty suoraan oikeuksiimme.

Jaamme Nuva ry:n kanssa saman huolen lakimuutoksen vaikutuksista sellaisten kuntien nuorisovaltuustoille, millä ei yhtäläillä tule muutoksen myötä suoraa-aloite oikeutta koskaan olemaankaan. Pidämme todennäköisenä, että nuorten asema aktiivisina kansalaisyhteiskunnan jäseninä horjuu kun suoraa säädöstä nuorisovaltuustojen oikeuksista ei löydy lakitekstistä.

On myös huomionarvoista katsoa ketä varten kuntalaisaloitteet ovat; Juurikin yksityisiä yhteisöjä ja toimijoita. Siksi sen soveltaminen nuorisovaltuustoille ei tunnu johdonmukaiselle sen aseman lakisäänteisenä vaikuttajaryhmänä huomioiden.

Koska olemme pieni 9000 ihmisen kunta, pidämme vaikuttamismahdollisuuksien tarjoamista nuorille tärkeinä. Pienessä kunnassa on turvallista tutustua paikalliseen, ja valtakunnallisempaankin päätöksen tekoon, ja nuorten on luontevaa kehittyä vaikuttamisurallaan. Näemme että lakimuutos ei lisää nuorisovaltuustojen oikeuksiin mitään uutta vaan rajaa ja pahimmassa tapauksessa poistaa jo säädettyjä oikeuksia. Laajemmassa mittakaavassa nuorisovaltuustojen rakenteesta voitaisiin laissa laatia yksityiskohtaisempia ohjeistuksia. Nyt laissa kuvataan melko vapaamuotoiset raamit

nuorisovaltuustojen toiminnalle, mikä voi osaltaan madaltaa nuorten kynnystä lähteä mukaan mutta samalla avaa riskin monitulkintaisuudelle, nuorisovaltuuston luonteessa, ja asemassa. Toisin sanoen nuorisovaltuuston asema pitäisi vakiinnuttaa yhtenäisiin linjauksiin. Laissa määritelty suora aloiteoikeus varmistaisi myös sen, ettei nuorisovaltuutettujen tarvitsisi tehdä aloitteitaan valtuutettujen kautta saadakseen äänensä kuuluviin. Valtuutetun kautta tehtävät aloitteet ovat ristiriidassa nuorisovaltuustojen toiminnan puolueettomuus periaatteen kanssa.

Yhteenvedona Leppävirran nuorisovaltuusto toivoo hallituksen muistavan nuorten merkityksen Suomalaisen yhteiskunnan rakentamisessa. Ja ennen kaikkea lopulta kirjaavan nuorisovaltuustojen aseman ja oikeudet selkeästi lakitekstiin. On tärkeää, ettei lakimuutoksen myötä nuorisovaltuusto toiminta joudu tinkimään arvoistaan sitoutumattomana ja nuorten asemaa yhteiskunnallisesti edistävänä toimijana.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

-

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

-

Muut huomionne esitysluonnoksesta

-

Luostarinen Inka

Luostarinen Inka
Leppävirran nuorisovaltuusto